

NIEZGŁĘBIONE BOGACTWO CHRYSTUSA

04. Bogactwo łaski

(Ef 1,5-8) 5 Przeznaczył nas dla siebie do synostwa przez Jezusa Chrystusa według upodobania woli swojej, 6 Ku uwielbieniu chwalebnej łaski swojej, którą nas obdarzył w Umiłowanym. 7 W nim mamy odkupienie przez krew jego, odpuszczenie grzechów, według bogactwa łaski jego, 8 Której nam hojnie udzielił w postaci wszelkiej mądrości i roztropności,

(Ef 2,4-10) Ale Bóg, który jest bogaty w miłosierdzie, dla wielkiej miłości swojej, którą nas umiłował, 5 I nas, którzy umarliśmy przez upadki, ożywił wraz z Chrystusem - łaską zbawieni jesteście - 6 I wraz z nim wzbudził, i wraz z nim posadził w okręgach niebieskich w Chrystusie Jezusie, 7 Aby okazać w przyszłych wiekach nadzwyczajne bogactwo łaski swojej w dobroci wobec nas w Chrystusie Jezusie. 8 Albowiem łaską zbawieni jesteście przez wiarę, i to nie z was: Boży to dar; 9 Nie z uczynków, aby się kto nie chlubił. 10 Jego bowiem dziełem jesteśmy, stworzeni w Chrystusie Jezusie do dobrych uczynków, do których przeznaczył nas Bóg, abyśmy w nich chodzili.

Omówiliśmy bogactwo dobroci, wyrozumiałości, cierpliwości i chwały, a teraz przechodzimy do bogactwa łaski. Następne będzie bogactwo miłosierdzia, a potem bogactwo pełnego zrozumienia i wiary.

Łaska – to polski odpowiednik greckiego słowa *charis*, które znaczy: „to, co przynosi rozkosz, radość, szczęście lub pomyślność”. W klasycznej grece słowo to odnosiło się do sztuki, osób, mowy lub sportu, a także do pomyślnego losu, przychylności i mocy, którymi bogowie obdarowywali swoich ulubieńców, uzdalniając ich do dokonywania niezwykłych czynów. W Septuagincie, czyli greckim przekładzie ST z hebrajskiego i aramejskiego dokonany w Aleksandrii na przełomie III i II wieku przed Chrystusem, wyrazem *charis* oddano hebrajski wyraz *hesed* – życzliwość, przychylność.

Noe zyskał życzliwość Pana (Rdz 6,8); Jakub starał się zjednać sobie przychylność Ezawa (Rdz 32,5). Czynem łaski było okazywanie życzliwości ubogim (Prz 14,31). Psalmi w wielu miejscach zapewniają o łaskawości Boga, co widoczne jest w wysłuchiowaniu modlitw, przywracaniu zdrowia (Ps 6,2; 41,4), ratowaniu uciśnionych (Ps 9,14), nadaniu Prawa (Ps 119,29), przebaczeniu grzechów, obronie wdów i sierot, itp.

Nawet tam, gdzie wyraz *hesed* nie występuje, to działania Boga są nasycone łaską. Np. Bóg ukochał lud izraelski pomimo jego małej liczebności (Pwt 7,6-9) i ocalił go od zagłady na pustyni, otaczając swoją opieką (Pwt 32,10). Był wierny przymierzowi zawartemu z Izraelem, mimo że lud je łamał (Ez 16,8) i sprowadził z Babilonu wygnańców do domu (Iz 49,14-18). Liczne starotestamentowe obietnice mają swe źródło w łaskawości Bożej.

Nowotestamentowe rozumienie łaski jest kontynuacją pojęcia łaski w ST. Łaska Boga spoczęła na dziecięciu Jezus (Łk 2,40), który wzrastał w łasce (2,52), wypowiadał słowa łaski (4,22) i przeszedł bez najmniejszej szkody pośród wrogiemu sobie tłumowi, gdy chciano go stracić w przepaść (4,30). Moc Boża napelniała naśladowców Jezusa, uzdalniając ich do niezwykłych czynów, gdy pełni łaski czynili znaki i cuda (Dz 6,8; 14,3). Ap. Paweł oznajmia, że dzięki łasce Bożej został apostołem (Rz 1,5; 12,6-8). Poucza również, że dary łaski, jakie otrzymują wierzący, mogą być różne – od uzdolnień wewnętrznych po zdolności organizacyjne (Rz 12,6-8; 1 Kor 12,4-31).

Ap. Paweł podkreśla, że łaska oznacza przychylność Boga okazaną w Jezusie ludziom dotychczas odrzucanym w Izraelu jako „grzeszni”. W Jezusie Chrystusie uzyskują oni dostęp do wspólnoty ludu Bożego dzięki łasce (Rz 3,24; 4,16; 5,15; Ga 2,17-21). Paweł

ostrzegał też przed traktowaniem łaski jako przyzwolenia na grzech, aby wierzący „nie przyjmowali na próżno łaski Bożej” (2 Kor 6,1).

Paweł używa też słowa „łaska” w znaczeniu „Bogu niech będą dzięki” (por. 1 Kor 15,57; Rz 6,17; 7,24), wyrażając wdzięczność za dobre dary Boże. Na początku swoich listów wypowiada tradycyjne greckie pozdrowienie „łaska”, łącząc je z hebrajskim „pokój”, a listy kończy życzeniem, by ich odbiorców spotykała przychylność i łaska Boża.

W języku potocznym dzisiaj rozumie się wyświadczenie komuś przysługi, dobry czyn, którego nie miało się obowiązku spełnić. Ale w teologii łaska rozumiana jest jako dar udzielany człowiekowi przez Boga, a którego przyznanie nie jest związane z żadną zasługą. Łaska może dotyczyć życia duchowego lub materialnego. Łaska Boga ma charakter nadprzyrodzony. Przerasta rozum, zdolności i wolę człowieka. Jest to niezasłużone miłosierdzie, czyli okazana w Chrystusie dobroć i współczucie ludziom.

(Łk 1,28.30) 28 I wszedłszy do niej, rzekł: Bądź pozdrowiona, łaską obdarzona, Pan z tobą, błogosławionaś ty między niewiastami. 30 I rzekł jej anioł: Nie bój się, Mario, znalazłaś bowiem łaskę u Boga.

Łk 2,40 A dziecko rosło i nabierało sił, było pełne mądrości, i łaska Boża była nad nim.

Łk 4,22 I wszyscy przyświadcza mu, i dziwili się słowom łaski, które wychodziły z ust jego, i mówili: Czyż ten nie jest synem Józefa?

(J 1,14.16.17) 14 A Słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas, i ujrzelśmy chwałę jego, chwałę, jaką ma jedyny Syn od Ojca, pełne łaski i prawdy. (...) 16 A z jego pełni myśmy wszyscy wzięli, i to łaskę za łaską. 17 Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa.

Dz 4,33 Apostołowie zaś składali z wielką mocą świadectwo o zmartwychwstaniu Pana Jezusa, a wielka łaska spoczywała na nich wszystkich.

Dz 6,8 A Szczepan, pełen łaski i mocy, czynił cuda i znaki wielkie wśród ludu.

(Dz 7,10.46) 10 I wyrwał go ze wszystkich jego ucisków, i dał mu łaskę i mądrość przed faraonem, królem Egiptu, który ustanowił go zarządcą Egiptu i całego domu swego. 46 (Dawid) znalazł łaskę u Boga i prosił, aby mu było dane przygotować mieszkanie dla Boga Jakubowego.

Dz 11,23 (Barnaba), gdy tam przybył i ujrzał łaskę Bożą, uradował się i zachęcał wszystkich, aby całym sercem trwali przy Panu.

Dz 14,3 I przebywali tam przez dłuższy czas, mówiąc odważnie w ufności ku Panu, który słowo łaski swojej potwierdzał znakami i cudami, jakich dokonywał przez ich ręce.

Dz 15,11 Wierzmy przecież, że zbawieni będziemy przez łaskę Pana Jezusa, tak samo jak i oni.

(Dz 20,24.32) 24 Lecz o życiu moim mówić nie warto i nie przywiązuję do niego wagi, bylebym tylko dokonał biegu mego i służby, którą przyjąłem od Pana Jezusa, żeby składać świadectwo o ewangelii łaski Bożej. 32 A teraz poruczam was Panu i słowu łaski jego, które ma moc zbudować i dać wam dziedzictwo między wszystkimi uświęconymi.

Rz 1,5 Przez którego otrzymaliśmy łaskę i apostołstwo, abyśmy dla imienia jego przywiedli do posłuszeństwa wiary wszystkie narody,

Rz 1,11 Pragnę bowiem ujrzyć was, abym mógł wam udzielić nieco z duchowego daru łaski dla umocnienia was,

Rz 3,24 I są usprawiedliwieni darmo, z łaski jego, przez odkupienie w Chrystusie Jezusie,

(Rz 4,4.16) 4 A gdy kto spełnia uczynki, zapłaty za nie nie uważa się za łaskę, lecz za należność; 16 Przeto obietnica została dana na podstawie wiary, aby była z łaski i aby była zapewniona całemu potomstwu, nie tylko temu, które polega na zakonie, ale i temu, które ma wiarę Abrahama, ojca nas wszystkich,

(Rz 5,2.15.16.17.20.21) 2 Dzięki któremu też mamy dostęp przez wiarę do tej łaski, w której stoimy, i chlubiśmy się nadzieją chwały Bożej. 15 Lecz nie tak jak z upadkiem ma się sprawa z łaską; albowiem jeśli

przez upadek jednego człowieka umarło wielu, to daleko obfitsza okazała się dla wielu łaska Boża i dar przez łaskę jednego człowieka, Jezusa Chrystusa. 16 I nie tak ma się sprawa z darem, jak ze skutkiem grzechu jednego człowieka; albowiem wyrok za jeden upadek przyniósł potępienie, ale dar łaski przynosi usprawiedliwienie z wielu upadków. 17 Albowiem jeśli przez upadek jednego człowieka śmierć zapanowała przez jednego, o ileż bardziej ci, którzy otrzymują obfitość łaski i daru usprawiedliwienia, królować będą w życiu przez jednego, Jezusa Chrystusa. 20 A zakon wkroczył, aby się upadki pomnożyły; gdzie zaś grzech się rozmnożył, tam łaska bardziej obfitowała, 21 Żeby jak grzech panował przez śmierć, tak i łaska panowała przez usprawiedliwienie ku żywotowi wiecznemu przez Jezusa Chrystusa, Pana naszego.

Rz 6,1 Coż więc powiemy? Czy mamy pozostać w grzechu, aby łaska obfitsza była?

Rz 11,6 A jeśli z łaski, to już nie z uczynków, bo inaczej łaska nie byłaby już łaską.

(1 Kor 1,4.7) 4 Dziękuję Bogu zawsze za was, za łaskę Bożą, która wam jest dana w Chrystusie Jezusie, 7 Tak iż nie brak wam żadnego daru łaski, wam, którzy oczekujecie objawienia Pana naszego Jezusa Chrystusa,

1 Kor 2,12 A myśmy otrzymali nie ducha świata, lecz Ducha, który jest z Boga, abyśmy wiedzieli, czym nas Bóg łaskawie obdarzył.

1 Kor 3,10 Według łaski Bożej, która mi jest dana, jako mądry budowniczy założyłem fundament, a inny na nim buduje. Każdy zaś niechaj baczy, jak na nim buduje.

1 Kor 7,7 A wołałbym, aby wszyscy ludzie byli tacy, jak ja, lecz każdy ma własny dar łaski od Boga, jeden taki, a drugi inny.

(1 Kor 12,4.31) 4 A różne są dary łaski, lecz Duch ten sam. 31 Starajcie się tedy usilnie o większe dary łaski; a ja wam wskażę drogę jeszcze doskonalszą.

1 Kor 15,10 Ale z łaski Boga jestem tym, czym jestem, a łaska jego okazana mi nie była daremna, lecz daleko więcej niż oni wszyscy pracowałem, wszakże nie ja, lecz łaska Boża, która jest ze mną.

2 Kor 1,11 Przy waszym także współdziałaniu przez modlitwę za nas, aby za udzielony nam dar łaski składane były z ust wielu dzięki za nas.

2 Kor 1,15 Otóż w tej ufności chciałem już dawniej przyjść do was, abyście po raz drugi łaski dostąpili,

2 Kor 4,15 Wszystko to bowiem dzieje się ze względu na was, aby, im więcej jest uczestników łaski, tym bardziej obfitowało dziękczynienie ku chwale Bożej.

(2 Kor 6,1.2) 1 A jako współpracownicy napominamy was, abyście nadaremnie łaski Bożej nie przyjmowali; 2 Mówi bowiem: W czasie łaski wysłuchałem cię, A w dniu zbawienia pomogłem ci; Oto teraz czas łaski, Oto teraz dzień zbawienia.

2 Kor 8,9 Albowiem znacie łaskę Pana naszego Jezusa Chrystusa, że będąc bogatym, stał się dla was ubogim, abyście ubóstwem jego ubogaceni zostali.

2 Kor 9,8 A władny jest Bóg udzielić wam obficie wszelkiej łaski, abyście, mając zawsze wszystkiego pod dostatkiem, mogli hojnie łożyć na wszelką dobrą sprawę,

2 Kor 9,14 A modląc się za was, tęsknić będą za wami z powodu nader obfitej łaski Bożej, która spływa na was.

2 Kor 12,9 Lecz powiedział do mnie: Dość masz, gdy masz łaskę moją, albowiem pełnia mej mocy okazuje się w słabości. Najchętniej więc chlubić się będę słabościami, aby zamieszkała we mnie moc Chrystusowa.

Ga 1,15 Ale gdy się upodobało Bogu, który mnie sobie obrał, zanim się urodziłem i powołał przez łaskę swoją,

Ga 2,9 Otóż, gdy poznali okazaną mi łaskę, Jakub i Kefas, i Jan, którzy są uważani za filary, podali mnie i Barnabie prawicę na dowód wspólnoty, abyśmy poszli do pogan, a oni do obrzezanych;

Ga 2,21 Nie odrzucaam łaski Bożej; bo jeśli przez zakon jest sprawiedliwość, tedy Chrystus daremnie umarł.

Ga 5,4 Odlączyliście się od Chrystusa wy, którzy w zakonie szukacie usprawiedliwienia; wypadliście z łaski.

Ef 1,6 Ku uwielbieniu chwalebnej łaski swojej, którą nas obdarzył w Umiłowanym.

Ef 1,7 W nim mamy odkupienie przez krew jego, odpuszczenie grzechów, według bogactwa łaski jego

(Ef 2,5.7.8) 5 I nas, którzy umarliśmy przez upadki, ożywił wraz z Chrystusem - łaską zbawieni jesteście - 7 Aby okazać w przyszłych wiekach nadzwyczajne bogactwo łaski swojej w dobroci wobec nas w Chrystusie Jezusie. 8 Albowiem łaską zbawieni jesteście przez wiarę, i to nie z was: Boży to dar;

(Ef 3,2.7.8) 2 Bo zapewne słyszeliście o darze łaski Bożej, która mi została dana dla waszego dobra, 7 Której służą zostałem według daru łaski Bożej, okazanej mi przez jego wszechmocne działanie. 8 Mnie, najmniejszemu ze wszystkich świętych, została okazana ta łaska, abym zwiastował poganom niezgłębione bogactwo Chrystusowe

Ef 4,7 A każdemu z nas dana została łaska według miary daru Chrystusowego.

Kol 1,6 Które was doszło; tak dzieje się to zarówno na całym świecie, jak i pośród was od tego dnia, kiedy usłyszeliście i poznaliście łaskę Bożą w prawdzie, że ona wydaje owoc i rośnie.

2 Tes 1,12 Aby imię Pana naszego Jezusa Chrystusa było uwielbione w was, a wy w nim, według łaski Boga naszego i Pana Jezusa Chrystusa.

2 Tes 2,16 A sam Pan nasz Jezus Chrystus i Bóg, Ojciec nasz, który nas umiłował i dał pocieszenie wieczne, i dobrą nadzieję z łaski,

1 Tm 4,14 Nie zaniedbuj daru łaski, który masz, a który został ci udzielony na podstawie prorockiego orzeczenia przez włożenie rąk starszych.

2 Tm 1,6 Z tego powodu przypominam ci, abyś rozniecił na nowo dar łaski Bożej, którego udzieliłem ci przez włożenie rąk moich.

2 Tm 1,9 Który nas wybawił i powołał powołaniem świętym, nie na podstawie uczynków naszych, lecz według postanowienia swojego i łaski, danej nam w Chrystusie Jezusie przed dawnymi wiekami,

Tt 2,11 Albowiem objawiła się łaska Boża, zbawienna dla wszystkich ludzi,

Tt 3,7 Abyśmy, usprawiedliwieni łaską jego, stali się dziedzicami żywota wiecznego, którego nadzieja nam przyświeca.

Hbr 2,9 Widzimy raczej tego, który na krótko uczyniony został mniejszym od aniołów, Jezusa, ukoronowanego chwałą i dostojeństwem za cierpienia śmierci, aby z łaski Bożej zakosztował śmierci za każdego.

Hbr 4,16 Przystąpmy tedy z ufną odwagą do tronu łaski, abyśmy dostąpili miłosierdzia i znaleźli łaskę ku pomocy w stosownej porze.

Hbr 8,12 Gdyż łaskawy będę na nieprawości ich, A grzechów ich nie wspomnę więcej.

Hbr 10,29 O ileż sroższej kary, sądzicie, godzien będzie ten, kto Syna Bożego podeptał i zbezcześcił krew przymierza, przez którą został uświęcony, i znieważył Ducha łaski!

Hbr 12,15 Baczac, żeby nikt nie pozostał z dala od łaski Bożej, żeby jakiś gorzki korzeń, rosnący w górę, nie wyrządził szkody i żeby przezeń nie pokalało się wielu,

Hbr 13,9 Nie dajcie się zwodzić przeróżnym i obcym naukom; dobrze jest bowiem umacniać serce łaską, a nie pokarmami; tym, którzy o nie zabiegali, nie przyniosły one pożytku.

Jk 4,6 Owszem, większą jeszcze okazuje łaskę, gdyż mówi: Bóg się pysznym przeciwstawia, a pokornym łaskę daje.

(1 P 2,19.20) 19 Albowiem to jest łaska, jeśli ktoś związany w sumieniu przed Bogiem znosi utrapienie i cierpi niewinnie. 20 Bo jakaż to chluba, jeżeli okazujecie cierpliwość, policzkowani za grzechy? Ale, jeżeli okazujecie cierpliwość, gdy za dobre uczynki cierpicie, to jest łaska u Boga.

1 P 3,7 Podobnie wy, mężowie, postępujcie z nimi z wyrozumiałością jako ze słabszym rodzajem niewieściom i okazujcie im cześć, skoro i one są dziedziczkami łaski żywota, aby modlitwy wasze nie doznały przeszkody.

1 P 4,10 Usługujcie drugim tym darem łaski, jaki każdy otrzymał, jako dobrzy szafarze rozlicznej łaski Bożej.

1 P 5,5 Podobnie, młodszy, bądźcie ulegli starszym; wszyscy zaś przyobleczcie się w szatę pokory względem siebie, gdyż Bóg pysznym się sprzeciwia, a pokornym łaskę daje.

1 P 5,10 A Bóg wszelkiej łaski, który was powołał do wiecznej swej chwały w Chrystusie, po krótkotrwałych cierpieniach waszych, sam was do niej przysposobi, utwierdzi, umocni, na trwałym postawi gruncie.

1 P 5,12 Przez Sylwana, wiernego wam, jak mniemam, brata, napisałem krótko, napominając i upewniając was, że taka jest prawdziwa łaska Boża; w niej trwajcie!

Jd 1,4 Wkradli się bowiem pomiędzy was jacyś ludzie, na których od dawna wypisany został ten wyrok potępienia, bezbożni, którzy łaskę Boga naszego obracają w rozpustę i zapierają się naszego jedynego Władcy i Pana, Jezusa Chrystusa.

Były to 82 wersety, w których co najmniej raz wystąpił wyraz „łaska”.

W niżej podanych 34 wersetach wyraz ten występuje na początku lub końcu Listów apostołskich oraz Apokalipsy.

Rz 1,7 Wszystkim, którzy jesteście w Rzymie, umiłowanym Boga, powołanym świętym: Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.

Rz 16,20 A Bóg pokoju rychło zetrze szatana pod stopami waszymi. Łaska Pana naszego, Jezusa, niechaj będzie z wami.

Rz 16,24 Łaska Pana naszego, Jezusa Chrystusa, niech będzie z wami wszystkimi.

1 Kor 1,3 Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.

1 Kor 16,23 Łaska Pana Jezusa Chrystusa niech będzie z wami!

2 Kor 1,2 Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.

2 Kor 13,13 Łaska Pana Jezusa Chrystusa i miłość Boga, i społeczność Ducha Świętego niech będzie z wami wszystkimi.

Ga 1,3 Łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Chrystusa,

Ga 6,18 Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niech będzie z duchem waszym, bracia. Amen.

Ef 1,2 Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego i od Pana Jezusa Chrystusa.

1 Tm 6,21 Do której niejedyn przystał i od wiary odpadł. Łaska niech będzie z wami. Amen.

2 Tm 1,2 Do Tymoteusza, umiowanego syna: Łaska, miłosierdzie i pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa, Pana naszego.

Ef 6,24 Łaska niechaj będzie ze wszystkimi, którzy miłują Pana naszego, Jezusa Chrystusa, miłością niezniszczalną. Amen.

Flp 1,2 Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i od Pana Jezusa Chrystusa.

Flp 4,23 Łaska Pana Jezusa Chrystusa niechaj będzie z duchem waszym. Amen.

Kol 1,2 Do świętych i wierzących braci w Chrystusie, którzy są w Kolosach: Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego i od Pana Jezusa Chrystusa.

Kol 4,18 Pozdrowienie moja, Pawła, ręką. Pamiętajcie o więzach moich. Łaska niech będzie z wami. Amen.

1 Tes 1,1 Paweł, Sylwan i Tymoteusz do zboru Tesaloniczan w Bogu Ojcu i Panu Jezusie Chrystusie: Łaska wam i pokój.

1 Tes 5,28 Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niechaj będzie z wami. Amen.

2 Tes 1,2 Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.

2 Tes 3,18 Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa niech będzie z wami wszystkimi. Amen.

1 Tm 1,2 Do Tymoteusza, prawowitego syna w wierze: Łaska, miłosierdzie i pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa, Pana naszego.

1 Tm 1,14 A łaska Pana naszego stała się bardzo obfita wraz z wiarą i miłością, która jest w Chrystusie Jezusie.

2 Tm 4,22 Pan niech będzie z duchem twoim. Łaska niech będzie z wami. Amen.

Tt 1,4 Do Tytusa, prawowitego syna według wspólnej wiary: Łaska i pokój od Boga Ojca i od Chrystusa Jezusa, Zbawiciela naszego.

Tt 3,15 Pozdrawiają cię wszyscy, którzy są ze mną. Pozdrów tych, którzy nas miłują w wierze. Łaska niech będzie z wami wszystkimi. Amen.

Flm 1,3 Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i od Pana Jezusa Chrystusa.

Flm 1,25 Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa, niech będzie z duchem waszym. Amen.

Hbr 13,25 Łaska niech będzie z wami wszystkimi. Amen.

1 P 1,2 Według powziętego z góry postanowienia Boga, Ojca, poświęconych przez Ducha ku posłuszeństwu i pokropieniu krwią Jezusa Chrystusa: Łaska i pokój niech się wam rozmnożą.

2 P 1,2 Łaska i pokój niech się wam rozmnożą przez poznanie Boga i Pana naszego, Jezusa Chrystusa.

2 J 1,3 Łaska, miłosierdzie, pokój od Boga Ojca i od Jezusa Chrystusa, Syna Ojca, niechaj będzie z nami w prawdzie i w miłości.

Ap 1,4 Jan do siedmiu zborów, które są w Azji: Łaska wam i pokój od tego, który jest i który był, i który ma przyjść, i od siedmiu duchów, które są przed jego tronem,

Ap 22,21 Łaska Pana Jezusa niech będzie z wami. Amen.